

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Albert Manent a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/albert-manent> >

Albert Manent

Qui sóc i per què escric...

Albert Manent

El meu primer poema fou escrit quan tenia catorze anys. El meu pare el va llegir i el va trobar insuficient de contingut bé que amb alguns mínims encerts formals. La

poesia, doncs, em forní la inspiració i l'aprenentatge. No oblidem que érem al voltant de 1945, quan tot just s'havia acabat la primera guerra mundial amb la derrota de Hitler i de Mussolini però Franco, que assajava un genocidi contra la llengua i la cultura de Catalunya, es mantenia malgrat tots els pronòstics. Quan [l'exili català](#) era viu i s'hi publicaven revistes i llibres que no podien editar-se a Catalunya simplement perquè eren en la llengua pròpia del país.

Premià de Dalt, 1930 - Barcelona, 2014. Filòleg, historiador i escriptor. Premi d'Honor de les Lletres Catalanes 2011

Aquell clima, a catorze, quinze, setze anys, marcava els pocs joves que volíem seguir el batec de Catalunya, esmorteït i clandestí, perquè l'ofegaven les *banderas victoriosas* de Falange. Jo sentia la vocació literària i la militància cultural, tot alhora. El meu pare llavors no escrivia versos però en traduïa molts de l'anglès al castellà, ja que formava part del seu modus vivendi. La meua avidesa i curiositat eren molt despertes i poroses. Vaig començar a llegir [Carner](#) i, encara més, "[Guerau de Llostr](#)". I, en part, els imitava, però les diverses modul·lacions dels lírics anglesos contemporanis em fascinaven. El meu primer llibre *Hoste del vent* sortí pel maig del 1949, quan jo no havia complert els dinou anys. El meu pare havia frenat la meua impaciència perquè jo volia publicar abans aquest primer recull. Me'l va triar ell i m'hi va fer correccions aciençades. Els tres-cents exemplars, d'edició privada i que passà, naturalment, censura, es van anar venent a través del qui deixava el peu editorial, que era el llibreter Josep Porter i Rovira, encara vivent. Vaig rebre alguna carta més o menys encomiàstica, com de Joan Miró, i Joan Teixidor publicà a *Destino* una crítica elogiosa que endevinava aquella bullida literària dels divuit anys on es creuaven influències, dèries, camins estètics i sobretot una gran passió per la poesia, amb reflexos clàssics i entretocs d'avantguarda. Amb *La nostra nit* (1951) semblava consolidar-se la meua "carrera" de poeta novell i, pel que deien, renovador. Aquell nou recull, segons una persona influent del jurat, havia de guanyar el primer premi de poesia [Óssa Menor](#) que fou per a mossèn Pere Ribot i jo vaig restar tercer o quart. Va ésser la primera desil·lusió forta en el camp literari. En el llibre hi havia poemes de caire patriòtic, emmascarats pel simbolisme. La vocació, he dit, es barrejava amb la militància per una literatura proscriu. El 1949 amb Josep Maria Ainaud vam preparar la primera Antologia poètica universitària, amb la presència de quinze companys de diverses facultats, entre ells Jordi Cots, [Josep Maria Espinàs](#), Josep Espar, Joan Vergés, el polític Joan Reventós, entre d'altres. I el 1950 em vaig incorporar a l'equip d'Antoni Comas, Joan Ferran Cabestany, [Joaquim Molas](#) i Miquel Porter que aquell any havien encetat *Curial*, una revista literària en català a la Facultat de Lletres -jo feia dret- i que el 1951 fou capolada per la policia, només perquè era en català, i multades les cases de ciclostil on s'imprimia. El 1950 vaig escriure alguns contes que van interessar [Joan Triadú](#) i que servo polsosos. La militància literària, cultural, em privava d'entotsolar-me en la clàssica torre de vori. Assistia a les lectures de poesia, clandestines, de can Miquel Saperes i sobretot de la llar del geògraf, demògraf i literat Josep Iglésies i hi vaig anar coneixent gent, a part dels amics del meu pare, que venien a casa, especialment Jaume Bofill i Ferro, que vivia sota del nostre pis i pujava cada

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Albert Manent a LletRA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/albert-manent> >

diumenge a delectar-nos amb el seu do de *causeur* i que tant va ajudar a formar-me.

El redreçament de la cultura catalana demanava que altres gèneres mereixessin més atenció, sobretot d'ençà que el 1946 el règim franquista havia hagut d'ésser més tolerant. I vaig interessar-me per la crítica literària, tot i que no hi havia a penes tribunes per a fer-ne, llevat de les de [l'exili](#), o [Serra d'Or](#) des de 1959, de la qual vaig ésser un dels fundadors.

I després em vaig decantar per la història de la cultura, concretament per la biografia dels capdavanters del Noucentisme. Així van néixer les de [Carles Riba](#) (1963), [Josep Carner](#) (1969), [Jaume Bofill i Mates-Guerau de Liost](#) (1972) i darrerament [J.V. Foix](#) (1993) i [el meu pare](#) (1995).

Més tard vaig recollir en dos volums estudis d'història cultural, vaig editar una panoràmica sobre [literatura catalana d'exili](#) i dues obres sobre bibliografia clandestina de la postguerra.

Es tractava de recomposar el trencaclosques cultural, almenys del segle XX. Aleshores em vaig adonar que, des de la meva experiència i el meu record, calia explicar a les noves generacions com vivíem, com ens movíem, com superàvem els entrebancs i els trencacolls durant el període franquista i el 1986 vaig encetar una sèrie de volums de retrats literaris, fins a setanta personatges o col·lectius, que el lector trobarà a la bibliografia. Entremig vaig tenir el goig d'aplegar noms de lloc i lèxic dialectal i popular, que ha sortit en diversos opuscles. Tanmateix els retrats, complement de les biografies, formen part d'un projecte, de "lluita contra l'oblit", que pregonava amb passió [Josep Pla](#) i que fou el motor de la seva literatura de personatges, fets i paisatge. No m'hi vull comparar, ni de bon tros, però confesso que sempre he escrit amb delectança aquesta literatura narrativa no imaginativa, com la va batejar [Joaquim Molas](#), i considero el gènere que té pocs conreadors a Catalunya, un dels més apassionants perquè, almenys, he procurat que hi hagi l'estret connubi entre la literatura i la història.

Copyright © 1998 Institució de les Lletres Catalanes, amb el permís de l'autor

N'han dit...Sens dubte, Manent és una de les figures literàries més singulars d'aquests darrers cinquanta anys. De fet, constitueix una rara barreja d'escriptor i d'activista, molt pròpia d'uns temps de crisi, però que, en el seu cas, per la concurrència d'una sèrie de factors, entre ells, la reflexió, la saviesa i la flexibilitat, ofereix uns trets molt específics. En efecte: Manent va publicar, en plena adolescència, dos reculls lírics que van obtenir una positiva difusió, fins i tot més enllà del clos domèstic. Va guanyar alguns premis importants (per exemple, és Mestre en Gai Saber pels [Jocs Florals](#) de la llengua catalana, vull dir: pels oficials de [l'exili](#)). O va compondre unes proses a *la manière* de Bontempelli, que no va publicar mai i que no sé si conserva. I, per diverses raons, va anar substituint, a poc a poc, la poesia i la prosa de creació per la història i la crítica literària, el periodisme, alhora, d'informació i d'opinió, sovint, amb un fort contingut polèmic, i la recerca toponomàstica o folklòrica, ni que aquesta, en principi, la circumscrigui al seu àmbit patrimonial. Ara: Manent, els seus interessos d'escriptor i d'erudit, els va alternar, també des del primer moment, amb l'activisme més cru. I va participar, des de la fila zero, en la majoria d'accions organitzades per la resistència antifranquista, sobretot en les de tipus nacionalista, cultural i religiós. A vegades, orientant o ajudant des de la penombra. Buscant els suports econòmics necessaris. Corregint octavetes. O redactant pamflets. Assistint a tertúlies o a reunions subversives. I fent visites periòdiques als vells líders. O als qui compartien, amb ell, els avatars de la conspiració. D'altres, intervenint fins al coll en

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Albert Manent a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/albert-manent> >

empreses que han esdevingut emblemàtiques, com les declaracions de l'abat Escarré a *Le Monde*, sobre les quals va escriure per a *Serra d'Or* un saborós article que després ha aplegat en *De 1936 a 1975. Estudis sobre la guerra civil i el franquisme*. Les Edicions Catalanes de París, muntades amb la col·laboració de Josep Benet, una mena de Ruedo Ibérico a la catalana. O, en campanyes massives com, per posar dos casos, les dirigides contra el senyor Galinsoga, director de *La Vanguardia*, aleshores, "Española". O contra el bisbe Marcelo. I, per últim, treballant, instal·lada, ja, la democràcia, en l'administració pública, com a director general. O com a assessor directe del president Pujol.

Aquestes dues passions, independents l'una de l'altra, Manent, a partir d'un moment donat, les va convertir, fonent-les, en objecte, més de reflexió teòrica, d'estudi o, almenys, d'inventari a través de la crònica historiogràfica, de la biografia i, sobretot, d'un gènere, el del retrat literari, de forta implantació en els mapes culturals més elaborats. Crec que, per entendre l'operació en tot el seu abast, cal tenir en compte dos fets, tots dos, decisius. Primer: Manent, per tradició familiar i per interessos de lector, que el van dur a redactar, per a la literatura catalana de la casa Ariel, el capítol dedicat a la producció memorística, estava destinat a ser el cronista del seu temps i, més en concret, de la resistència antifranquista.

Joaquim Molas, «Albert Manent. Cronista de la resistència», dins *Records d'ahir i d'avui. Homenatge a Albert Manent i Segimon amb motiu dels 70 anys* (Barcelona, PAM, 2001).

Albert Manent no especula, fa; no és un teòric, és un home d'acció. I, entre les seves activitats, la preferent, escriure, que per a ell no és un exercici estilístic sinó una acció i un servei. Deu ser genèric. El 1979, Albert Manent publicava un dietari del seu rebesavi patern Pau Manent i Abril (Premià de Dalt, 1807-1886) i en el qual el seu progenitor feia constar «la satisfacció de notar-o per los que brindan, per la sua memòria». [Marià Manent](#) i Albert Manent en això de fer dietaris, n'han, evidentment, heretat hàbit i objectiu. Més literari -més líric, més personal, més d'estilista- el dietari de Marià Manent; més documental el de l'Albert. (...)

Albert Manent estaria entusiasmat que afirmés que ell no té res d'excepcional. I és cert. Treballa i publica sobre el que coneix, i ho fa amb l'índex més baix de vanitat que conec entre homes de lletres. Però tanta transparència entre el creure i el fer, entre el conèixer i l'escriure, certament, d'excepcional, ho és.

Ramon Pla i Arxé, «L'obra d'Albert Manent», dins *Records d'ahir i d'avui. Homenatge a Albert Manent i Segimon amb motiu dels 70 anys* (Barcelona, PAM, 2001).

Tast de textos

Text

 PDF: Albert Manent, forjador d'entusiasmes

Antologia editada per l'Ajuntament de Barcelona amb motiu de l'homenatge a l'autor (3/11/2014).
http://lletra.uoc.edu/uploads/20141104/AManent_AA.pdf

 TXT: 'Aurora de la mort' i 'A Joan Miró'

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Albert Manent a LletRA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/albert-manent> >

Dos poemes d'*Hoste del vent* (1949).

http://lletra.uoc.edu/anterior/noms/amanent/html_especials/albertmanentaltres.html

 WEB: Antologia

Recull un poema i fragments de diverses obres de l'autor. A la pàgina de l'AELC.

http://www.escriptors.cat/autors/manenta/pagina.php?id_sec=2799

 WEB: Epistolari Jordi Arbonès & Albert Manent

Accés a alguns fragments de l'obra.

<http://lletra.uoc.eduhttps://docs.google.com/file/d/0B4DRuHILv264RUhwck1mSjJHR2c/edit>

 WEB: Sobre política lingüística

Manent escriu sobre l'acció de la Plataforma per la Llengua, els seus objectius i les accions que han dut a terme, a *Contrast* (16/01/03).

<http://www.contrastant.net/llengua/llengua1/manent4.htm>

 WEB: Albert Manent a Google Books

<http://lletra.uoc.eduhttps://www.google.com/search?q=inauthor%3Aalbert+manent&btnG=Search+Books&tbm=bks&tbo=1>

Biobibliografia

Biografia

 WEB: Fitxa al "Qui és qui a les lletres catalanes"

<http://www.lletrescatalanes.cat/index-d-autors/item/manent-i-segimon-albert>

 WEB: A la Viquipèdia

Biografia, obra i enllaços sobre l'autor al web de l'enciclopèdia lliure.

http://ca.wikipedia.org/wiki/Albert_Manent_i_Segimon

Bibliografia

 WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=a&searcharg=Manent+Albert&sortdropdown=-&searchscope=13&searchscope2=13&SORT=D

 WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)

http://ccuc.cbuc.cat/search*cat/a?SEARCH=Manent+Albert+1930&sortdropdown=-&searchscope=23

 WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C__SAlbert%20Manent__Ff%3Afacetfields%3Aauthor%3Aauthor%3AAutor%3A%3A__Orightresult?lang=cat&suite=pearl

 WEB: Articles de l'autor (Traces)

<http://traces.uab.cat/search?f=author&p=Manent%20Albert&sc=1&ln=ca>

 WEB: Articles sobre l'autor (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Manent%2C+Albert&f=keyword&action_search=Cerca&c=Tra

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Albert Manent a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/albert-manent> >

ces+%3A+base+de+dades+de+lengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=0&of=hb

---

Comentaris sobre l'autor

Crítica

 WEB: Pàgina de l'AELC

Biografia, publicacions i altres materials.

http://www.escriptors.cat/autors/manenta/pagina.php?id_sec=2741

 PDF: Sobre *La literatura catalana a l'exili*

Jordi Castellanos ressenya aquesta obra. A *Els Marges*, 10 (1977).

<http://www.raco.cat/index.php/Marges/article/download/102940/157592>

Diversos

 PDF: Albert Manent, corrector de Josep Carner

Alexis Llobet parla amb Albert Manent sobre la seva tasca en l'adptació d'*Àlícia en terra de meravelles*. A *Quaderns. Revista de Traducció*, 20 (2013).

<http://www.raco.cat/index.php/QuadernsTraduccio/article/viewFile/265465/353049>

 WEB: “Els noucentistes són una mena de clàssics que han quedat com un pòsit”

Manent fa un repàs a la seva trajectòria. A *Tribuna Maresme* (maig de 2011).

<http://www.tribunamaresme.com/2011/05/05/%E2%80%99Cels-noucentistes-son-una-mena-de-classi-cs-del-segle-xx-que-han-quedat-com-un-posit%E2%80%9D/>

 WEB: Fons Albert Manent

Descripció del fons, conservat a l'Arxiu Nacional de Catalunya.

<http://arxiusenlinia.cultura.gencat.cat/ArxiusEnLinia/fitxaFons.do?pos=3&total=4&page=1&cerca=fons&tipusUnitatCerca=0&selecimatges=&contingut=&dataInici=&dataFi=&dataConcreta=0&codiDescOno=&codiDescOno2=&relDescOno=&codiDescTema=&codiDescTema2=&relDescTema>

L'autor 2.0

A les xarxes

 TXT: Albert Manent a Twitter

[Tweets about "'Albert Manent'"](#)

<http://lletra.uoc.eduhttps://twitter.com/search?q=Albert%20Manent&src=typd>
